

Historisk beretning fra regimentet Den uudholdelige indkvarteringsbyrde

Af: Erik Jensen. Militærhistorisk medarbejder.

Indtil de sidste belægningsbygninger (PAV 105, 106 og 107) på Viborg Kaserne i 1934 var færdigbygget, havde soldaterne været privat indkvarteret i byen.

Den byrde, der blev pålagt borgerne, føltes ofte uudholdelig, dels på grund af, at det i 1600-1700-tallet ikke altid var venligtsindede soldater, der var besøg af og som tit udsatte borgerne for krav om husly, mad m.m., men desværre blev mange borgere også udsat for plyndringer af lejetropper og fjender, der tog ophold i byen.

Men selvom det var tale om soldater, der i kortere eller længere tid var garnisoneret i Viborg, så foregik indkvarteringerne indtil 1848 ved tvang, hvilket vil sige, at byens indkvarteringskommission pålagde borgerne at modtage soldater i indkvartering.

Kvartererne skulle opfylde visse krav:

De skulle være tætte, tørre, lyse og rene og med bræddegulv.

- Størrelsen skulle være min. 300 kubikfod pr. mand. (Det svarer omregnet til, at rummets gulvstørrelse skulle være min. 2,5 x 2,5 m).
- Der skulle være enmandssenge med sengeklæder og lagner eller hømadrasser med uldne tæpper.
- Lagnerne skulle skiftes hver måned og håndklæderne hver uge.
- Der skulle være et bord, en stol til hver mand, en spytbakke, en lysestage, en gulv skrubbe, en spand og en fejekost.

Til underofficererne skulle der endvidere være en natpote, et spejl og en kakkellovn.

Til gengæld ydede staten betaling, som blev fastsat til 1 Rigsdaler og 4 Mark pr. måned pr. mand.

Beløbet var dog mindre end borgerne krævede, så kommunen måtte spytte i kassen.

Der var dog borgere, der var meget opfindsomme. Således fandt en enke, som boede i huset på Sct. Mogens Gade 58 (se billedet), på at udvide en stue, så der blev plads til 2 soldater. Hun fik derfor gulvet sænket, så rummet blev min. 600 kubikfod.

Indtil for få år siden kunne man fortsat tydeligt se niveauforskellen i rummene